

ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СУХОЇ ПШЕНИЧНОЇ КЛЕЙКОВИНИ БОРОШНОМЕЛЬНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Закревська Л.М., кандидат економічних наук, Національний університет харчових технологій

Томчук В.П., начальник відділу СПК ТОВ „Вертекс С”

В сучасних умовах господарювання спостерігаються глибокі економічні, соціальні та політичні зміни, які сприяють динамічному розвитку ринкових відносин і зміцнюють конкурентні позиції тих підприємств, що забезпечують ринок продукцією високої якості та харчової цінності.

Обрана тема дослідження набирає особливої актуальності в даний час, оскільки Україна планує вступити до Світової організації торгівлі. В зв'язку з цим більшість підприємств і навіть цілих галузей (цукрова) не зможуть конкурувати з іноземними компаніями, що може призвести до закриття підприємств і створення соціальної напруги в суспільстві. Необхідне вжиття термінових заходів для пошуку резервів заощадження фінансових ресурсів підприємствами харчової промисловості. Особливо це стосується борошнопереробної галузі, оскільки рівень її рентабельності досить низький.

Більшість сучасних економістів, зокрема, Лесечко М.Д., Салига С.Я. [1-2], велику увагу приділяли розробці методичного забезпечення для економічного обґрунтування доцільності впровадження інвестиційно привабливих заходів для підвищення якості продукції, але сфера дослідження не стосувалась необхідності застосування сухої пшеничної клейковини для зниження собівартості кінцевої продукції.

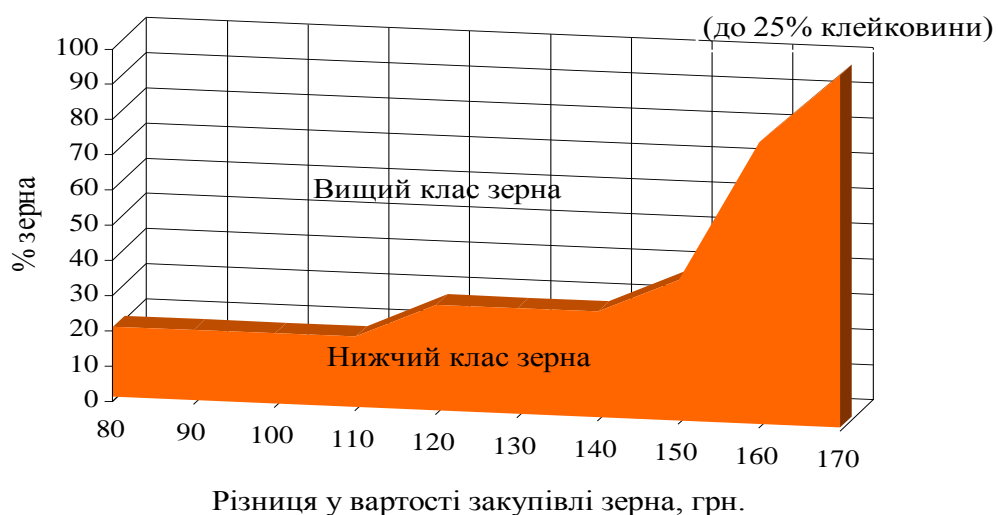
Кожне борошнопереробне підприємство прагне максимізувати прибуток. І одним з найбільш дієвих способів досягти бажаного результату є пошук резервів зниження собівартості борошна. Найлегше і найефективніше маніпулювати вартістю закупки зерна, оскільки поєднання зерна різних класів для отримання кінцевого продукту дає можливість заощадити кошти.

Проведені нами дослідження, які здійснювались за допомогою розробленої комп'ютерної програми “Розрахунок зернової сумуші з використанням сухої пшеничної клейковини”, показали, що використання помолу нижчої якості із наступним застосуванням сухої пшеничної клейковини дасть змогу підприємству заощадити грошові кошти за рахунок цінової різниці між закупівлею зерна вищого класу та вартістю СПК.

Так, якщо собівартість борошна, отриманого за рахунок помолу 60% зерна 3-го класу і 40% зерна 4-го класу становить 782 грн. (вміст клейковини у борошні після помолу 24%), то собівартість борошна, доведеного до необхідної кількості клейковини за допомогою застосування СПК становить 776 грн.¹

На основі ґрунтовних економічних розрахунків визначено, що для помолу найбільш вигідно використання зерна різних класів з різницею вартості закупки 100 грн./т і вище та вмісту клейковини 2-4%. При цьому кількість сухої пшеничної клейковини, яку необхідно застосувати, не перевищує 2,0-2,5% загальної маси борошна.

Сегментування якості зерна взаємності від зміни вартості його закупки

Графік 1 відображає сегменти, у яких економічно вигідно використання зерна більш нижчої якості і вартості закупки з наступним збагаченням отриманного борошна сухою пшеничною клейковиною до 25% з метою

¹ Вартість закупки зерна 3-го класу – 730 грн./т, вартість зерна 4-го класу – 560 грн./т

підвищення його сорту до вищого гатунку (ГОСТ 46.004-99). За вихідні дані прийняті: вартість закупки зерна в межах 560-730 грн./т та вміст клейковини у ньому 17-23%, що відповідає зерну пшениці 3-5 класів.

Таким чином, найбільш перспективні помоли із застосуванням зерна різних класів, оскільки з'являється можливість вибору економічно вигідних поєднань отриманих партій, покращення планування виробничої діяльності підприємства, меншою мірою залежати від кон'юнктури ринку зерна.

Література:

1. Лесечко М.Д., Чемерис А.О., Матвіїшин Є.Г., Рудніцька Р.М. Методи обґрунтування і оцінювання управлінських рішень: Навч. посібник / Львівський регіональний ін-т держ. управління Української академії держ. управління при Президентові України. - Л. : ЛРІДУ УАДУ, 2003. - 70с.

2. Салига С.Я., Салига К.С., Кирилова Л.І. Економічне обґрунтування інвестиційних проектів промислових підприємств / Гуманітарний ун-т "Запорізький ін-т держ. та муніципального управління". - Запоріжжя : ЗІДМУ, 2005. - 170с.